

Ds Richard Vissinga

Lucas 17, 11-19 en 1 Kronieken 29, 10-20 Dankdag Gewas en Arbeid

ATK 131110

Lieve gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Veel ouders leren hun kinderen al heel snel om dankjewel te zeggen als ze iets gekregen hebben. Een cadeautje van oma en opa, een plakje worst bij de slager of een broodje bij de bakker. Wat zeg je dan? Ja, dankjewel!

In het morgengebed van de kerk wordt God gedankt voor de nieuwe dag. Dat de zon weer over ons is opgegaan. Dat we weer gezond zijn wakker geworden.

Of veel gelovigen bij het begin van de dag God danken?

Een nieuwe dag, gezondheid, goede relaties, werk, gezondheid en geluk – zijn dat redenen om God te danken? Of horen die gewoon bij ons leven? En vinden we dat we daar ook wel recht op hebben?

Dat lijkt er soms wel een beetje op als je merkt wat het iemand doet die zo iets kwijt raakt.

Zijn werk, of zijn gezondheid. Alsof hem of haar dan iets ontnomen is, waar hij of zij recht op meende te hebben. Waarom overkomt mij dit?

Dat we het leven als een geschenk ontvangen hebben is iets wat niet ieder mens zo beleeft.

Het leven als iets waar we dankbaar voor mogen en kunnen zijn.

Zojuist lazen en hoorden we een danklied van koning David.

Hij staat aan het einde van zijn koningschap. Zijn zoon Salomo staat op het punt om het koningschap over te nemen.

Zijn danklied heeft betrekking op de materialen die zijn verzameld voor de bouw van de tempel.

Zelf zal David deze tempel niet bouwen. De volgende generatie zal er veel werk aan hebben.

Maar alles wat er voor nodig is, dat is verzameld. Er is goud, zilver, koper, hout en bijzonder gesteente. Het zijn vrijwillige gaven. Het volk heeft dit alles gegeven uit vrije wil, zonder verplichting.

Zoals ook in het boek Exodus vrijwillig gegeven werd voor de inrichting van de tent der samenkomst.

En zoals in deze weken en maanden in onze gemeente geld wordt ingezameld voor het vernieuwbouwen van het huis voor onze gemeente, een Nieuwe Kerk.

In het danklied van David gaat het over God zelf.

Als in een psalm worden Gods grootheden opgenoemd, groots, machtig, vol luister, roem en majesteit. Want al die kostbaarheden, die de mensen bijeengebracht hebben, zijn uiteindelijk afkomstig uit de hand van God. 'In uw hand liggen macht en kracht besloten, u beslist wie groot en machtig is'.

De hand van God speelt hier een belangrijke rol. Dat is een heel menselijke manier van spreken.

Op college vroeg ooit een student aan een docent: maar heeft God dan handen? Vol overtuiging sprak toen de docent: ja, wis en waarachtig, God heeft handen. Wij mensen, wij hebben jatten!

Gelukkig, denk ik, hebben mensen ook af en toe handen waarmee ze strelen en koesteren, waarmee ze dragen en zegenen. Maar wat hebben ze inderdaad vaak jatten!

De hand van God staat in de bijbel voor Gods daden, en vaak wordt de hand van God ook vertaald met de macht van God.

Als David zegt dat alles uit de hand van God ontvangen is, dan is dat in feite een belijdenis. Zoals ouders zeggen, als op het geboortekaartje staat dat ze hun kind als een wonder uit Gods hand ontvangen hebben. Mooi is dat. Ze weten dat ze er zelf helemaal bij betrokken waren. Zonder hen was het kind niet ontstaan. En toch geloven ze dat ze daarin en daardoor ten diepste hun kind uit Gods hand ontvangen hebben.

David beschrijft de dingen die uit Gods hand ontvangen zijn: roem en rijkdom. Hij noemt niet de achtervolgingen en de strijd, de ruzies en het bedrog. Als hij aan het einde van zijn leven terugkijkt, dan ziet hij de mooie en goede en genadevolle dingen.

David is in staat tot dankbaarheid, omdat hij al deze dingen ziet als een gave uit Gods hand.

Er is in hem geen spoor van bitterheid, dat hij niet zelf de tempel mag bouwen. Dat zal onder de leiding van zijn zoon Salomo gebeuren. Hij laat los in het vertrouwen dat die volgende generatie het goed zal doen. Loslaten – wat kan dat moeilijk zijn. Je kinderen, je vrouw, je man. Leven vanuit het vertrouwen dat de mensen met wie je zo nauw verbonden bent uiteindelijk niet leven van jouw zorg, maar van Gods goedheid. En we weten: Gods goedheid is te groot voor het geluk alleen, zij gaat in alle nood door heel het leven heen. Loslaten – als je ziek en afhankelijk wordt van anderen. Erop vertrouwen dat degenen van wie je nu afhankelijk geworden bent het goed met je voorhebben. Dankbaar zijn voor alles wat je geschonken wordt. We hoorden zojuist van 10 melaatsen, 9 Joden en 1 Samaritaan. Zo'n gemene ziekte als melaatsheid die mensen uit de gemeenschap stoot brengt ook lotgenoten bijeen. Maar er is nog iets. Volgens de Joden kan met 10 mannen een gemeente bestaan. Zou Lucas hier een dubbele bodem leggen? Zoiets als: de gemeente bestaat uit Joden en Samaritanen, Joden en niet-Joden, Joden en heidenen. 'Tien' is het beeld van alle mensen, van de hele wereld. De hele wereld is ziek, onrein. Melaatsheid is daar een goed beeld voor. Wie melaats is ligt onder een vloek, is uitgestoten, paria. Vanuit de verte, op grote afstand, roepen ze om het goddelijke erbarmen: Jezus, Meester, heb medelijden met ons! Kyrië eleison!

Jezus doet niet meer dan hen naar de priesters te sturen. Gaat heen, toont u aan de priesters. Die moeten constateren, dat iemand van zijn melaatsheid is genezen en weer opgenomen kan worden in de kring van de mensen.

Dat is genoeg voor de tien. Hun verlangen naar gezondheid is zo groot, dat ze Jezus blindelings vertrouwen op zijn woord.

Dat is een mooi beeld voor wat geloven is. Niet dat je voor waar aanneemt wat anderen zeggen, maar dat je je toevertrouwt aan een woord, dat je hebt gehoord. En dat je het met dat woord waagt. Dat je met dat woord op weg gaat. Dat je er op vertrouwt, dat gaandeweg zal blijken, dat je je niet vergist hebt, dat het woord betrouwbaar is.

Geloven is je aangesproken weten en op weg gaan met dat woord, in vertrouwen dat het waar zal worden. De tien worden genezen. Negen vierten thuis uitbundig feest en pikken daarna de draad van hun gewone leven weer op. Eén keert terug naar Jezus; waar zijn hart vol van is, daar stroomt zijn mond van over, het ene gloria-lied na het andere; hij valt voor Jezus neer om hem te danken. Niet 1 van de 9 Joden, maar de ene samaritaan. Hij ziet achter de gave van de gezondheid de gever daarvan. En als je daar oog voor krijgt, dan past maar een reactie: dankbaarheid.

Niet dat je de negen anderen van ondankbaarheid kunt betichten. Daarmee zou je hen tekort doen. Maar misschien wel van oppervlakkigheid. Ze wandelen er te gemakkelijk overheen.

Als de nood gelenigd is, voegen ze zich weer in het gewone leven. Alsof gezondheid vanzelfsprekend is. Alsof, voegen wij eraan toe, vrede vanzelfsprekend is. Alsof vrienden dat zijn; een dak boven je hoofd. Dat je in vrijheid leeft. Dat je mag zeggen wat je wilt. Dat er goede medische voorzieningen zijn. Dat er regen is op z'n tijd en zon. Dat vanmorgen de zon weer is opgegaan. Dat God alle mensen elke dag weer tegemoet komt met zijn goedheid en trouw.

Waar en hoe brengen we die dankbaarheid tot uitdrukking?

In onze binnenkamer. In ons eigen gebed. Maar zeker ook in de liturgie van de kerk.

In de psalmen en gezangen, de lezingen en de gebeden leggen we onze dank voor God neer.

En naar buiten toe. Door te delen van wat wij hebben ontvangen. Niet benepen, maar van harte.

Wie kan met gulle hand.

Deze dienst, die in het teken staat van danken voor gewas en arbeid is daarvan een uitdrukking.

Deze kratten, gevuld met goede gaven voor de Voedselbank getuigen van onze dankbaarheid en van onze verantwoordelijkheid.

Wij danken God voor al zijn goede gaven.

Amen